

DANIŞTAY İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**2019/1367 E. , 2020/2016 K.****"İçtihat Metni"**

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2019/1367

Karar No : 2020/2016

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Sendikası

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Bakanlığı-ANKARA

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri ...

İSTEMİN KONUSU : Danıştay İkinci Dairesinin 27/02/2019 tarih ve E:2016/604, K:2019/851 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nün "Belletici Öğretmen Görevlendirilmesi" konulu 30/01/2013 tarih ve 2013/3 sayılı Genelgesi'nin 5. paragrafının 1/a bendinde yer alan "Okulda görevli öğretmenler arasından" ibaresinin, "istekli olanlar arasından" biçiminde bir düzenlemeye yer verilmemesi nedeniyle eksik düzenlendiğinden bahisle iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay İkinci Dairesinin 27/02/2019 tarih ve E:2016/604, K:2019/851 sayılı kararıyla;

30/10/1983 tarih ve 18206 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (mülga) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği'nin 10. maddesi hükmüne yer verildikten sonra, okullara bağlı bulunan pansiyonlarda öncelikle ve çoğunlukla pansiyonun bağlı bulunduğu okulun kayıtlı öğrencilerinin kalmakta olduğu göz önünde bulundurulduğunda; okulun ve pansiyonun fiziki koşulları, pansiyon ile ilgili yaşanabilecek olası sorunlarda okul ve pansiyon yönetimi ile iletişim, öğrenci talepleri ve öğrenci öğretmen iletişimi gibi hususlar dikkate alınarak, öncelikli olarak o okulun kadrolu öğretmenlerinin belletici öğretmen olarak görevlendirilmesinin ve bu görevlendirmenin de resen yapılmasının kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olduğu sonucuna ulaşıldığından, yatılı ve pansiyonlu okulların verimliliğinin artırılması için yürürlüğe konulan dava konusu Genelge'nin 1/a bendinde hukuka aykırılık görüldüğü gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, Genelge'nin 1/a bendine "istekli olanlar" ibaresi eklenmediğinden, belletici ihtiyacının öncelikle istekli olup olmadıklarına bakılmaksızın okulda görevli öğretmenler arasından karşılanacağı yönünde bir zorunluluk olduğu, Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "belletici öğretmen" başlıklı 74. maddesinin dava konusu işlem tarihindeki hâlinde "istekli öğretmenler arasında" ibaresinin bulunduğu, adı geçen Genelge ile yürürlükten kaldırılan 27/06/2011 tarih ve 2011/37 sayılı Genelge'de de "istekli öğretmenler arasında" ibaresinin yer aldığı, Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği ile Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nde konu ile ilgili düzenleme bulunmadığı, her ne kadar davalı idarece dava konusu işlemin gerekçesi Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği'nin 10. maddesine dayandırılmaktaysa da, bu hükümden belletici öğretmenlerin okuldaki görevli öğretmenler arasından isteklerine bakılmaksızın görevlendirilebileceği yorumu çıkmadığı, tam tersi olarak okuldaki öğretmenler arasından da istekli olanlar arasından görevlendirilebileceğinin anlaşıldığı, söz konusu 10. maddenin 2001 yılından beri değişmediği, bu nedenle uygulamanın da değişmesi için bir nedenin bulunmadığı, aynı konu ile ilgili birbiriyle çelişen maddeler söz konusu olduğunda yeni yürürlüğe giren mevzuatın uygulanması gerektiği, bu nedenle 21/07/2012 tarih ve 28360 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değiştirilen "belletici öğretmen" başlıklı 74. maddenin uygulanması gerektiği, belletici öğretmenlik görevinin, öğretmenlik mesleğinin zorunlu unsurları arasında yer almadığı, bu nedenle istekli olmayan öğretmene bu görevin verilmesinin angarya niteliğinde olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFAIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, dava devam ederken, 28/10/2016 tarih ve 29871 sayılı Resmî Gazete'de Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin yayımlandığı ve bu Yönetmeliğin 92. maddesiyle "Belletici ve nöbetçi belletici öğretmenlik görevlendirilmesine ilişkin iş ve işlemler Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmî Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür." şeklindeki düzenlemeyle bir değişiklik öngörüldüğü, anılan mevzuat hükümlerine göre belletici öğretmen olarak öncelikli olarak okulda görev yapan öğretmenlerin görevlendirildiği, okul pansiyonlarında öğrencilerin, yeme, yatma, dinlenme, eğitim ve öğretim, etüt çalışmalarıyla benzeri hizmetlerin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi, pansiyonda disiplin ve düzenin sağlanması işlerinin, okulu, öğrenciyi bilen ve tanıyan öğretmen tarafından daha etkin ve kısa sürede çözümlenebileceği, bunun idare hukukunun hizmette verimlilik ve kamu yararı ilkelerine de uygun olduğu, ayrıca, pansiyonlu ve yatılı okullarda görevli olan öğretmenlerin o okulun sağladığı birtakım hizmete tahsisli lojman, öğlen yemeği, servis, sağlık hizmeti gibi olanaklardan yararlanırken sorumluluktan sakınma sonucunu doğuracağı, belleticilik görevinin dışarıdan öğretmenlere verilmesi anlayışının adil ve hakkaniyetli olmayacağı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'ÜN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının gerekçeli olarak onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :**MADDİ OLAY :**

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından, uygulamada sorunlar ve tereddütler olduğundan bahisle Bakanlığa bağlı her tür ve kademedeki yatılı ve pansiyonlu okullarda belletici öğretmen ihtiyacının karşılanmasının kaynağına ilişkin terditli açıklama yapılmış ve önceki 2011/37 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılarak, "Belletici Öğretmen Görevlendirilmesi" konulu 30/01/2013 tarih ve 2013/3 sayılı Genelge yayımlanmıştır. Belletici kaynağının ilk sırası; önceki Genelge'de "Aynı okulda görevli öğretmenlerden istekli olanlar" iken, 2013/3 sayılı Genelge ile "Okulda görevli öğretmenler" olarak düzenlenmiştir.

Bunun üzerine "Okulda görevli öğretmenler arasından" ibaresinin, "istekli olanlar arasından" biçiminde bir düzenlemeye yer verilmemesi nedeniyle eksik düzenlendiğinden bahisle temyizen incelenen dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

Dava konusu işlem tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan mevzuat aşağıdaki gibidir:

13/07/1982 tarih ve 17781 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yatılı okuma imkanı sağlamak üzere, parasız yatılı okumaya hak kazanan öğrencilerle paralı yatılı okumak isteyen öğrenciler için okul pansiyonlarının açılmasına ve yönetimine ilişkin esasları düzenlemektir."; "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinde, "Bu Kanunda geçen; "Okul" Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarını; "Pansiyon" ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız ve paralı yatılı okuyan öğrencilerin barındırma, yatırma ve beslenme ihtiyaçlarının karşılandığı yeri; "Belletici" ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız ve paralı yatılı öğrencilerin ders saatleri dışında pansiyonlarda eğitim ve gözetimi ile yönetmelikte belirtilecek diğer idari hususları yürütmekle görevli kişileri; ifade eder."; "Belleticilerin görevlendirilmesi" başlıklı 5. maddesinde, "Pansiyonlardan öğrencilerin ders saatleri dışında eğitim ve gözetim faaliyetleri ile pansiyonların idari işlerini yürütmek üzere belleticiler görevlendirilir. Görevlendirme, ilköğretim ve ortaöğretim kurumları öğretmenleri arasından Valilik Onayı ile yapılır."; "Yönetmelik" başlıklı 16. maddesinde, "Pansiyonların yönetimi, belleticilerin nitelikleri ve görevleri, pansiyonlarda ücretli ve ücretsiz yemek yeme ve ödeme esasları, paralı yatılı öğrenci taksitleri ve bu Kanunun uygulanması ile ilgili diğer hususlar, Bakanlar Kurulunca 1/1/1983 tarihinde yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir." düzenlemelerine yer verilmiştir.

Anılan Kanun'a dayanılarak hazırlanan ve 30/10/1983 tarih ve 18206 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği'nin 25/07/2001 tarih ve 24473 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile değişik 10. maddesinin ilk üç fıkrasında ise, "Yatılı ve pansiyonlu okullarda; öğrencilerin yeme, yatma, dinlenme, eğitim, öğretim, etüd çalışmaları ve benzeri hizmetlerinin yürütülmesinde belletici görevlendirilir. Belleticiler, okulda görevli öğretmenlerden, yeterli sayıda öğretmen olmaması halinde aynı yerleşim yerindeki diğer eğitim kurumlarında görevli öğretmenler arasından istekli olanlara öncelik verilerek okul müdürünün teklifi ve millî eğitim müdürünün onayı ile görevlendirilir.

Bir günde;

1- Özel eğitim okullarında 25 öğrenciye kadar 1, 25-50 öğrenciye kadar 2, 50 ve daha fazla öğrenci için 3,

2- Diğer okullarda 50 öğrenciye kadar 1, 50-100 öğrenciye kadar 2, 100 ve daha fazla öğrenci için 3,

belletici görevlendirilmesi esastır.

Belleticiler, görevlerinden dolayı ilgili müdür yardımcısına karşı sorumlu olup okul yönetimince hazırlanacak nöbet çizelgesine göre nöbet tutmakla yükümlüdürler. Erkek öğrencilerin kaldıkları pansiyonlarda erkek, kız öğrencilerin kaldıkları pansiyonlarda bayan, kız ve erkek öğrencilerin birlikte kaldığı pansiyonlarda ise aynı anda hem erkek hem bayan belletici görevlendirilmesine özen gösterilir. Belletici öğretmenlerden nöbet tutacaklar okul yönetimince belirlenir. Nöbet 24 saat sürer. Nöbetçi belleticiler gece pansiyonda kalırlar. Diğer belleticiler ise olanaklar ölçüsünde isterlerse pansiyonda kalabilirler. Bayan belletici öğretmenlere, istemeleri halinde hamilelik süresi içinde ve doğum sonrasında bir yıl süreyle nöbet görevi verilmez." hükümleri bulunmaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Okullara bağlı bulunan pansiyonlarda öncelikle ve çoğunlukla pansiyonun bağlı bulunduğu okulun kayıtlı öğrencilerinin kalmakta olduğu göz önünde bulundurulduğunda; okulun ve pansiyonun fiziki koşulları, pansiyon ile ilgili yaşanabilecek olası sorunlarda okul ve pansiyon yönetimi ile iletişim, öğrenci talepleri ve öğrenci öğretmen iletişimi gibi hususlar dikkate alınarak, öncelikli olarak o okulun kadrolu öğretmenlerinin belletici öğretmen olarak görevlendirilmesinin ve bu görevlendirmenin de resen yapılmasının kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Belletici görevlendirmesine ilişkin üst norm olan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu'nun 5. maddesinin, görevlendirilecek öğretmenlerin istekliliğine ilişkin bir ölçüt barındırmadığı ve bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği'nin 10. maddesinde de öncelikle okulda görevli öğretmenlerden görevlendirme yapılacağı, yeterli sayıda öğretmen olmaması durumuna münhasır olarak diğer eğitim kurumlarında görevli öğretmenler arasından, istekli olanlara öncelik verilerek görevlendirme yapılacağına belirtiltiği anlaşıldığından dava konusu, Genelge hükmünde anılan Kanun hükmüne ve hukuka aykırılık görülmemiştir.

Bu durumda, davanın reddi yolunda verilen, ancak kanuni dayanak gösterilmeksizin ve Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği'nin işlem tarihinde yürürlükte bulunan hâli yerine ilk hâline yer verilerek kurulan Daire kararında sonucu itibarıyla hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,
2. Davanın reddine ilişkin Danıştay İkinci Dairesinin temyize konu ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, yukarıda belirtilen gerekçeyle ONANMASINA,
3. Kesin olarak, 02/11/2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.